

# Selçuklu Tarihi — Deneme

KPSS AI Coach · 20.09.2026 · 9 soru

**1. 1080 yılında Sivas merkezli olarak kurulan bu beyliğin adı; kurucusunun adıyla anılması, Anadolu'da ilk para bastıran beyliklerden biri olması ve beylerinin Bizans'a karşı mücadelelerinin bir destanda anlatılması gibi ipuçlarıyla belirlenmektedir. Bu beylik aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Danişmentliler
- B) Artuklular
- C) Mengücekliler
- D) Saltuklular
- E) Karahanlılar

**2. İl Gazi ve Sökmen adlı iki kardeşin 1102'de Diyarbakır yöresinde başlattığı yönetim; Kudüs'ü koruyamayan bir ailenin bu bölgeye gelişinden sonra ortaya çıkmış ve Artuk Bey'in oğullarıyla ilişkilendirilmiştir. Bu yönetim aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Artuklular
- B) Danişmentliler
- C) Mengücekliler
- D) Saltuklular
- E) Karamanlılar

**3. Aşağıdakilerden hangisi Danişmentlilerle ilgili bilgilerden biri değildir?**

- A) 1080'de Sivas merkezli olarak kurulmaları
- B) Anadolu'da ilk para bastıran beylik olarak anılmaları
- C) En parlak dönemlerini Emir Gazi zamanında yaşamaları
- D) 1228'e kadar varlık göstermeleri
- E) Diyarbakır yöresinde 1098'de ortaya çıkmaları

**4. 1243'te Baycu Noyan komutasındaki Moğolların Selçuklu ordusunu yenilgiye uğratarak Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına sebep olduğu savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Malazgirt Savaşı
- B) Miryokefalon Savaşı
- C) Dandanakan Savaşı
- D) Köseadağ Savaşı
- E) Pasinler Savaşı

**5. Güneydoğu Anadolu'da otlak ve mera yetersizliği nedeniyle Türkmen gruplarının ayaklanmasına öncülük eden kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Baba İlyas
- B) Şeyh Bedreddin
- C) Şeyh Baba İshak
- D) Kalenderoğlu
- E) Börklüce Mustafa

**6. Şeyh Baba İshak öncülüğündeki ayaklanmayla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?**

- A) Güneydoğu Anadolu bölgesinde gerçekleşmiştir.
- B) Otlak ve mera yetersizliğiyle ilişkilidir.
- C) Bazı Türkmen grupları tarafından gerçekleştirilmiştir.
- D) Şeyh Baba İshak'ın öncülüğünde ortaya çıkmıştır.
- E) Moğol komutanlarının öncülüğünde ortaya çıkmıştır.

**7. 1243'te Baycu Noyan komutasındaki Moğollar ile Türkiye Selçuklu Devleti arasındaki savaşın sonucu hakkında aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?**

- A) Moğollar Selçuklu ordusunu yenilgiye uğratmıştır.
- B) Savaş 1243 yılında yapılmıştır.
- C) Baycu Noyan Moğol kuvvetlerine komuta etmiştir.
- D) Savaş Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına sebep olmuştur.
- E) Selçuklu ordusu Moğol kuvvetlerini yenilgiye uğratmıştır.

Baycu Noyan komutasındaki Moğollar, 1243'te Selçuklu ordusunu yenilgiye uğratmış ve bu yenilgi Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına sebep olmuştur.

**8. Buna göre bu savaşın Türkiye Selçuklu Devleti açısından sonucu aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

- A) Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına sebep olmuştur.
- B) Türkiye Selçuklu Devleti'nin Moğolları yenmesini sağlamıştır.
- C) Moğol ordusunun Anadolu'dan çekilmesini sağlamıştır.
- D) Baycu Noyan'ın Selçuklu hükümdarı olmasını sağlamıştır.
- E) Türkiye Selçuklu Devleti'nin askerî gücünü artırmıştır.

**9. Moğolların yayılma politikası sonucunda Anadolu'ya yönelen kitlesel hareket aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Kavimler Göçü
- B) Hicret
- C) Yüzbinlerce Türkmen göçü
- D) Balkan göçleri
- E) Oğuz göçleri

## Cevap Anahtarı

---

1. A

2. A

3. E

4. D

5. C

6. E

7. E

8. A

9. C

## Çözümler

---

- 1.** Sivas merkezli olarak 1080'de kurulan, Anadolu'da ilk para bastıran ve beylerinin mücadeleleri Danişmentname'de anlatılan beylik Danişmentlilerdir. En güçlü çeldirici Artuklular olsa da onlar 1098'de Diyarbakır yöresinde ortaya çıkmış, bu nedenle kökteki 1080 ve Sivas ipuçlarıyla uyuşmaz.
- 2.** İl Gazi ve Sökmen'in Artuk Bey'in oğulları olarak Diyarbakır yöresinde kurduğu beylik Artuklulardır. En güçlü çeldirici Danişmentliler olsa da onlar Danişment Ahmet Gazi ile ve Sivas merkezli kuruluşla tanınır; kökteki iki kardeş ve Diyarbakır ipuçları Artukluları kesin biçimde belirler.
- 3.** A, B, C ve D seçenekleri Danişmentlilerle ilgili kaynaklardaki doğru bilgilerdir. E seçeneğindeki Diyarbakır ve 1098 bilgisi ise Artuklulara aittir; güçlü çeldirici aynı dönem Anadolu beylikleri üzerinden kurulmuştur.
- 4.** 1243 yılında Baycu Noyan komutasındaki Moğolların Selçuklu ordusunu yenmesi ve devletin yıkılışına yol açması Köseadağ Savaşı'nın sonucudur. Malazgirt, Miryokefalon, Dandanakan ve Pasinler farklı tarihsel çatışmalardır.
- 5.** Güneydoğu Anadolu'daki Türkmen ayaklanmasına Şeyh Baba İshak öncülük etmiştir. Baba İlyas, Şeyh Bedreddin, Kalenderoğlu ve Börklüce Mustafa farklı dönem ve ayaklanmalarla ilişkilendirilen adlardır.
- 6.** Kaynakta ayaklanmanın Güneydoğu Anadolu'da, otlak ve mera yetersizliği nedeniyle bazı Türkmen gruplarınca ve Şeyh Baba İshak öncülüğünde gerçekleştiği belirtilir. Bu nedenle Moğol komutanlarının öncülüğü ifadesi yanlıştır.
- 7.** 1243 Köseadağ Savaşı'nda Baycu Noyan komutasındaki Moğollar Selçuklu ordusunu yenmiştir. Ayrıca bu yenilgi Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına sebep olmuştur; dolayısıyla Selçukluların Moğolları yendiği ifadesi yanlıştır.
- 8.** 1243'teki savaşta Moğolların Selçuklu ordusunu yenmesi, Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına sebep olmuştur. Moğolların yenilmesi, Anadolu'dan çekilmesi veya Selçuklu askerî gücünün artması kaynakta belirtilen sonuçla bağdaşmaz.
- 9.** Moğolların baskısı sonucunda yüzbinlerce Türkmen Anadolu'ya göç etmeye başlamıştır. Kavimler Göçü, Hicret, Balkan göçleri ve Oğuz göçleri farklı tarihsel hareketleri ifade eder.